

Przedstawiamy Państwu zestaw informacji praktycznych. Liczymy, że pomogą one prawidłowo przygotować się do udziału w tej wyprawie.

Piszemy m.in. o warunkach podróżowania, klimacie, łączności telefonicznej i kursach walut.

Prosimy ze szczególną uwagą zapoznać się z punktami dotyczącymi ekwipunku niezbędnego podczas tego wyjazdu.

Czterooosobowy przedział w wagonie kupiejszym

1. CHARAKTER WYJAZDU - WARUNKI NA TRASIE

Noclegi

- W większych miastach hotele 3***, w mniejszych miejscowościach - hotele klasy turystycznej. Standard może minimalnie odbiegać od poziomu europejskiego, ale wszędzie będziemy mieli pokoje 2-osobowe (1-osobowe) z łazienkami.
- Nasze hotele to w większości obiekty nowe lub niedawno wyremontowane.

Transport

- Wszystkie przejazdy pociągami - w wagonach kupiejszych z 4-osobowymi przedziałami sypialnymi (miejsca leżące na dwóch piętach naprzeciw siebie, a pod oknem stolik).

W każdym wagonie działa samowar. U konduktorki można wypożyczyć szklanki oraz nabyć herbatę, kawę, ciastka itp. Gorące dania oraz artykuły spożywcze będzie można kupować podczas postojów na stacjach - u babuszek handlujących na peronach oraz w dworcowych kioskach (koszt posiłku ok. 15-25 zł).

W składach będzie także wagon restauracyjny, za to nie należy spodziewać się pryszniców (są toalety- łazienki, w których "na upartego" można się umyć). Niekiedy będziemy korzystać z pryszniców na stacjach kolejowych.

- Przejazdy po miastach oraz trasa z Nowosybirsk do Tomka i z Tomka do Jurgi - mikrobusami. Dodatkowo w trakcie zwiedzania miast będziemy korzystać z taksówek, metra i innych środków komunikacji miejskiej. Wycieczki z Nowej Czary w góry odbędą się autami terenowymi.

- Po Bajkale będziemy pływać niewielkim statkiem lub motorówką.

Wyżywienie

- Śniadania i kolacje zgodnie z programem.
- Śniadania w hotelowych restauracjach (zwykle w formie bufetu)
- Na kolacje dania kuchni rosyjskiej/tatarskiej/syberyjskiej/ kaukaskiej (i nie tylko!) w lokalnych restauracjach.

2. POGODA

Koniec czerwca w Rosji to okres, kiedy dni bywają już przyjemne i ciepłe, noce jednak są jeszcze wyraźnie chłodne. Temperatury na całej trasie mogą się wahać między 5-15 °C w nocy, a 15-30 °C w dzień.

SZEROKIE TOR4

Jeśli chodzi o dolary, należy zabrać banknoty drukowane po 2011 r. (niebieskie). Starsze nie są przyjmowane przez punkty wymiany walut. Dotyczy to także III raty wpłacanej pilotowi.

Żeby dostać się do pociągu, zwykle trzeba pokonać takie podejście/ zejście. Więc przy pakowaniu warto skupić na tym, by bagaż nie był zbyt ciężki.

W razie zagubienia czy zaginięcia (o które np. w mieście tak tłoczonym jak Moskwa nie jest trudno) należy:

- nie ruszać się z miejsca,
- upewnić się, czy działa telefon komórkowy,
- czekać na pilota, który na pewno przyjdzie lub zadzwoni (dlatego telefon trzeba na wszelki wypadek mieć zawsze przy sobie!).

We wrześniu można spodziewać się temperatur w przedziale 15-25 ° C w ciągu dnia, a w nocy mogą zdarzać się przymrozki. W obu okresach należy być przygotowanym na opady deszczu.

3. PIENIĄDZE

Aktualne (05.11.2019) kursy rubla:

• 1 USD = ok. 64 RUB • 1 EUR = ok. 72 RUB.

Ruble rosyjskie najlepiej zakupić w Polsce. W razie braku takiej możliwości, sugerujemy zabrać z kraju dolary (lub euro), a następnie wymienić je na ruble. Inna opcja to wypłacanie pieniędzy na miejscu z bankomatów (prowizje w zależności od banku).

Punkty wymiany walut i bankomaty będą prawie we wszystkich odwiedzanych miastach. Problem z wymianą może być w Nowej Czarze i Tyndzie.

Ceny podstawowych artykułów i usług w Rosji są zbliżone do polskich, czasem trochę wyższe. Dotyczy to również lokali, w których będziemy zatrzymywać się na obiady.

Na własne potrzeby (posiłki niezawarte w cenie, kawę, piwo, pamiątki) należałoby wymienić ok. 20 000 rub., czyli **350 USD/ 320 EUR**. Albo więcej - w zależności od apetytu, pasji kolekcjonerskich czy szczodrości w obdarowywaniu krewnych i znajomych.

4. TELEFONY I INTERNET

We wszystkich miejscowościach na trasie jest zasięg rosyjskich sieci komórkowych, z którymi polscy operatorzy posiadają umowy roamingowe. Przed wyjazdem warto zapoznać się z taryfami swojego operatora (zwykle opłaty za połączenie przekraczają 10 zł/min.) Zasięgu może brakować tylko w czasie przejazdów pociągami.

Większość hoteli, w których będziemy się zatrzymywać, udostępni gościom bezpłatnie dostęp do internetu.

5. BEZPIECZEŃSTWO

W czasie tego wyjazdu nie będziemy podróżować po terenach uznawane za szczególnie niebezpieczne. Na turystów będą czyhały typowe zagrożenia związane z pobytem w miastach (kieszonkowcy, ruch uliczny, nierówne chodniki).

Kilka dobrych rad:

- Dokumenty i pieniądze bezwzględnie muszą być głęboko schowane, najlepiej w specjalnych saszetkach czy pasach pod odzieżą - i należy je nosić zawsze przy sobie. Dotyczy to również telefonów i aparatów. Złodzieje i kieszonkowcy nie śpią!
- Ruch uliczny w rosyjskich miastach jest bardzo chaotyczny, a pieszych z reguły się nie przepuszcza. Przy przekraczaniu ulic za każdym razem trzeba zachować szczególną czujność i rozglądać się we wszystkie strony.

SZEROKIE TOR4

Zdrowie

Nie są wymagane żadne szczepienia obowiązkowe. Zalecane są szczepienia przeciwko dyfterytowi, tężcowi, gruźlicy, żółtacze typu A i B oraz kleszczowemu zapaleniu opon mózgowych.

Na wyjazd należy zabrać ze sobą podstawowe leki w małej ilości oraz wszelkie leki zapisane przez Państwa lekarza.

Dobrej jakości odzież i sprzęt turystyczny można kupić m.in. w Sklepie Górskim Avalanche (avalanchesklep.pl) oraz Trekker Sport (trekkersport.com.pl). W obu sklepach nasi klienci otrzymają rabat (hasło: Szerokie Tory).

Na syberyjskie słońce najlepsze: czapka z daszkiem, okulary i krem z filtrem.

6. EKWIPUNEK I BAGAŻ

Co zabrać?

Najważniejsza będzie odpowiednia odzież, która sprawdzi się w każdej pogodzie, jednocześnie zapewniając nam komfort i wygodę podczas podróży.

Każdy powinien mieć ze sobą:

- kurtkę przeciwdeszczową, która ochroni nas także od wiatru,
- sprawdzone buty turystyczne, nieprzemakalne, z dobrą twardą podeszwą, najlepiej za kostkę (niezbędne podczas trekkingu),
- ciepły polar, ewentualnie bluza lub sweter,
- wygodne spodnie, np. trekkingowe - najlepiej sprawdzają się takie z lekkich szybkoschnących materiałów,
- przewiewne koszulki, najlepiej tzw. oddychające,
- piżamę lub dres (z myślą o podróży pociągiem),
- strój kąpielowy.

W ekwipunku powinny znaleźć się także:

- przybory toaletowe,
- krem z filtrem UV,
- okulary przeciwsłoneczne,
- czapka z daszkiem lub kapelusz,
- cienka czapka i szalik,
- latarka-czołówka (zakładana na głowę),
- klapki,
- ręcznik - najlepiej lekki turystyczny,
- chusta na głowę (dotyczy pań, które chcą zwiedzać cerkwie),
- kijki trekkingowe (dotyczy osób mających problemy z kolanami),
- osobista apteczka.

Rzeczy, które mogą się przydać:

- powerbank (w wagonach jest mało kontaktów),
- książka/szachy/gra planszowa itp. (z myślą o rozrywkach w pociągu), ew. małe instrumenty muzyczne,
- moskitiera (nakładana na głowę),
- mugga - środek przeciw komarom (najlepiej 50% deet).

Warto pomyśleć o zabraniu drobnych prezentów dla ludzi, których będziemy spotykać w podróży. Sprawdzają się buteleczki polskich alkoholi czy małe pamiątki z Polski (np. magnesy, breloczki itd.).

Jak się spakować?

Bagaż główny do 23 kg i podręczny do 5 kg.

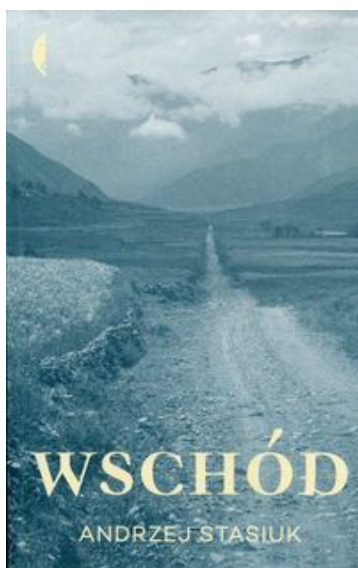
Najlepszym rozwiązaniem będzie torba na kółkach, którą na dobrej nawierzchni można ciągnąć i którą przy pokonywaniu np. schodów na dworcach kolejowych można nieść na ramieniu. Nie sprawdzą się sztywne walizki o dużej objętości, które trudno będzie upchnąć w przedziałach kolejowych i zmieścić do bagażników mikrobusów.

Bagaż powinien ważyć tyle, by każdy uczestnik mógł go samodzielnie nosić (ma to znaczenie np. przy pokonywaniu wiaduktów na dworcach kolejowych).

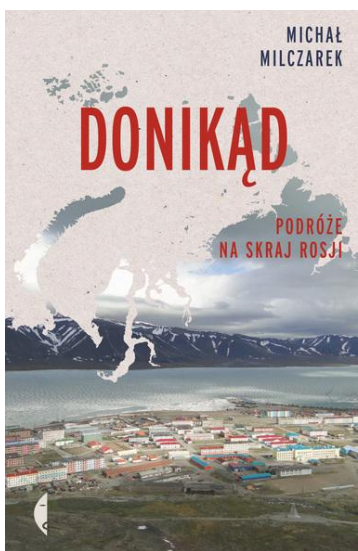
Jako bagaż podręczny sprawdza się mały plecak, w którym zmieści się butelka wody, aparat fotograficzny, kurtka przeciwdeszczowa itp.

SZEROKIE TOR4

Księgarnia
Duży wybór literatury
okotopodróżniczej posiada
Księgarnia Bookowski. Działa
w internecie - www.bookowski.eu -
oraz na żywo, w Poznaniu
w CK Zamek.

Wschód

Donikąd

PS. Lektura nieobowiązkowa

Polecamy kilka książek, które pozwolą przed wyjazdem zagłębić w tematykę Rosji i trochę lepiej rozumieć rzeczywistość, w której będziemy się poruszać:

- Lew Gumilow *Od Rusi do Rosji* - szkice barwnie przedstawiające historię Rosji w aspekcie etnicznym, ukazują m.in. wpływ koczowniczych ludów Wielkiego Stepu.
- Jacek Hugo-Bader *Biała gorączka* oraz *W rajskiej dolinie wśród zielska* - zbiory reportaży ze współczesnej Rosji (i sąsiednich krajów); czytając, trzeba uwzględnić, że autor poszukiwał w Rosji tematów strasznych, ludzkich nieszczęść, i taki, a nie inny wycinek obrazu kraju przedstawił w książkach.
- Ryszard Kapuściński *Imperium* - znakomite reportaże z radzieckich republik z czasów trwania ZSRR i z momentu jego upadku; dają pewną perspektywę, gdy patrzy się na Rosję dzisiaj.
- Piotr Milewicz *Transsyberyjska. Droga żelazną przez Rosję i dalej*. Relacja z kolejowej podróży, wzbogacona znakomitymi opisami historii budowy Transsybu i masą cytatów z rozmaitych źródeł.
- Peter Pomerantsev *Jądro dziwności. Nowa Rosja* - przystępnie napisany, reporterski opis dzisiejszej Rosji, a szczególnie świata polityki, biznesu i mediów; autor - dziennikarz urodzony w ZSRR, wychowany i żyjący w Wielkiej Brytanii.
- Wacław Radziwiłowicz *Gogol w czasach Google* - wybór artykułów bytego moskiewskiego korespondenta Gazety Wyborczej, w których opisuje wszelakie aspekty rosyjskiej rzeczywistości.
- Jakub Rybicki *Po Bajkale* - szeroka relacja z zimowej rowerowej wyprawy na zamrożony Bajkał autorstwa człowieka, który ruszył tam „w poszukiwaniu dobra, prawdy i piękna”; opisuje Rosję i Rosjan z zupełnie innej perspektywy niż większość reporterów i publicystów.
- Olgierd Świerzewski *Zapach miasta po burzy* - to „tylko” powieść, a do tego o szachistach i ich świecie - ale niewiele książek tak dobrze opisuje atmosferę życia w Rosji od lat 70. do współczesności.
- Mariusz Wilk *Wołoka* - poetycko-filozoficzne opowieści o rosyjskiej północy; pozwalają spojrzeć na Rosję z pewną głębią.
- Michał Milczarek *Donikąd* - opowieść o wyprawach na końce świata: Kamczatkę, Kołymę, do Workuty, Ewenkii, Norylska. To zapiski z miejsc, w których byt graniczy z nicością. Obsesyjna wędrówka na wschód przez śnieg, kości i pustą przestrzeń w poszukiwaniu kresu mapy i kresu rzeczywistości.